

Метод байт-орієнтованого хешування

Лужецький В.А.¹, Кисюк Д.В.², Савицька Л. А.³

¹Проф., д.т.н., завідувач кафедри захисту інформації, Вінницький національний технічний університет
вул. Хмельницьке шосе 95, м. Вінниця, Україна, lva_zi@mail.ru

²Асист. кафедри обчислювальної техніки, Вінницький національний технічний університет
вул. Хмельницьке шосе 95, м. Вінниця, Україна, kneimad@gmail.com

³К.т.н., ст. викл. кафедри обчислювальної техніки, Вінницький національний технічний університет
вул. Хмельницьке шосе 95, м. Вінниця, Україна, lyudik0304@gmail.com

Анотація—Розглянуто основні принципи побайтової обробки вхідного повідомлення з виділенням його характеристичних ознак. Запропоновано принципово новий підхід до побудови хеш-функцій без використання ітеративної процедури на основі побайтових операцій. Наведено математичну модель запропонованого методу.

Ключові слова: хешування, гешування, хеш-функція, неітеративне хешування, побайтова обробка даних.

Method of byte-oriented hashing

Luzhetskyi V.A.¹, Kysiuk D.V.², Savyutska L. A.³

¹Prof., Head of Department of Information Protection, Vinnytsia National Technical University
Khmelnytske shose str., 95, Vinnytsia, Ukraine, lva_zi@mail.ru

²Asist., Department of Computer Science, Vinnytsia National Technical University
Khmelnytske shose str., 95, Vinnytsia, Ukraine, kneimad@gmail.com

³Ph.D., Senior Lecturer, Department of Computer Science, Vinnytsia National Technical University,
Khmelnytske shose str., 95, Vinnytsia, Ukraine, lyudik0304@gmail.com

Abstract—Basic methods of byte-oriented data carrying was considered. The advantages and disadvantages of these methods also was analyzed. Authors offered the new byte-oriented method of non-iteration hash-function creation. The mathematical and schematic models of this method were presented.

Keywords: hashing, hash - function, noniteration hashing, byte-oriented hashing.

ВСТУП

Криптографічні хеш-функції є одними з найважливіших видів криптографічних перетворень. Вони широко застосовуються у задачах криптографічного захисту інформації. На тепер існує велика кількість різноманітних хеш-функцій. Проте, зростаючі вимоги, що висувуються до швидкості хешування даних, а також необхідність реалізації у пристроях з невеликими обчислювальними можливостями, приводять до необхідності розробки нових методів хешування, з можливою їх спеціалізацією для певних пристроїв чи повідомлень особливого виду [1, 2].

Відомі хеш-функції передбачають реалізацію у вигляді ітеративних процедур. Проте, у зв'язку з тим, що питання про лавиноподібний ефект з початковим заповненням при великій кількості ітерацій недостатньо досліджений, і, відповідно, використання цих функцій є недостатньо обґрунтованим. Також, до недоліків слід віднести такі їх особливості [3, 6]:

1) різний вплив блоків даних на остаточний результат хешування (значення першого блоку бере участь у формуванні усіх проміжних хеш-значень через ітеративність процедури, а значення

останнього блоку враховується лише на останній ітерації);

2) існує потенційна можливість за результатами кожної ітерації відновити блок даних і попереднє хеш-значення, тому зазвичай в даних методах намагаються ускладнити процедуру такого відновлення за рахунок ускладнення обчислень на кожній ітерації [4, 5].

Для усунення вказаних недоліків автори пропонують принципово новий підхід до побудови хеш-функцій.

МЕТОД ХЕШУВАННЯ НА ОСНОВІ ХАРАКТЕРИСТИЧНИХ ОЗНАК БАЙТОВОЇ СТРУКТУРИ ДАНИХ

Вхідне повідомлення M розбивається на послідовність байтів:

$$M = \{ m_1, m_2, \dots, m_L \}.$$

Кожен байт розглядається як число n , що відповідає ASCII – коду символу представленого байтом m_l ($l = 1 \div L$), тобто $n = f(m_l)$.

Повідомлення характеризується кількістю елементів k_n , що мають числовий еквівалент n ($n = 0 \div 255$) та номерами позицій у яких розташовані ці елементи.

На основі цих характеристик утворюється два масиви K та S :

$$\mathbf{K} = (k_0, k_1, \dots, k_{255}),$$

$$\mathbf{S} = (s_0, s_1, \dots, s_{255}),$$

де: k_n – кількість байтів, що мають числовий еквівалент n ;

s_n – сума номерів позицій, на яких розташований байт з числовий еквівалент n ;

$$s_n = (\sum_{j=1}^{k_n} l_j^n) \bmod 2^8, s_n = (\sum_{j=1}^{k_n} l_j^n) \bmod 2^8$$

Узагальнена схема процесу хешування наведена на рис. 1.

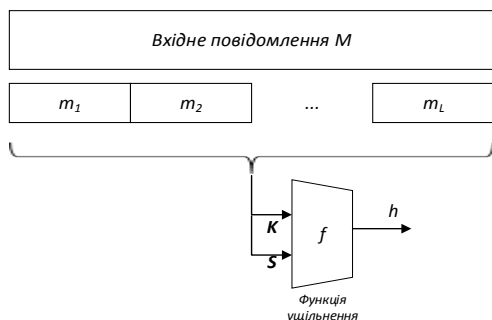

Рис. 1 – Узагальнена схема процесу хешування

Для підрахунку хеш-коду, необхідно виконати такі операції над масивами $\mathbf{K}$ та $\mathbf{S}$:

1) додати побайтно елементи масивів $\mathbf{K}$ та $\mathbf{S}$:

$$q_i = (k_i + s_i) \bmod 2^8, i = 0 \div 255;$$

2) записати 256 елементів результуючого масиву у вигляді матриці 8×32 елементи:

$$Q = \begin{pmatrix} q_0 & \dots & q_{31} \\ q_{32} & \dots & q_{63} \\ \dots & \dots & \dots \\ q_{224} & \dots & q_{255} \end{pmatrix};$$

3) порахувати суми для кожного з восьми утворених рядків у межах байта:

$$str_0 = (q_0 + q_1 + \dots + q_{31}) \bmod 2^8;$$

$$str_1 = (q_{32} + q_{33} + \dots + q_{63}) \bmod 2^8;$$

...

$$str_7 = (q_{224} + q_{225} + \dots + q_{255}) \bmod 2^8;$$

4) утворити нову матрицю Q^* , збільшивши кожен елемент матриці Q на відповідну величину str_i :

$$Q^* = \begin{pmatrix} q_0^* & \dots & q_{31}^* \\ q_{32}^* & \dots & q_{63}^* \\ \dots & \dots & \dots \\ q_{224}^* & \dots & q_{255}^* \end{pmatrix},$$

$$\text{де } q_i^* = (q_i + str_j) \bmod 2^8, j = \lfloor \frac{i}{32} \rfloor;$$

5) підрахувати хеш-значення як суми кожного з 32-х рядків матриці Q^* :

$$H = (h_0, h_1, \dots, h_{31}),$$

$$\text{де } h_n = (\sum_{m=0}^7 q_{32m}^* + n) \bmod 2^8, n = 0 \div 31.$$

Таким чином, функція ущільнення f описується послідовністю операцій, що показана на рис. 2.

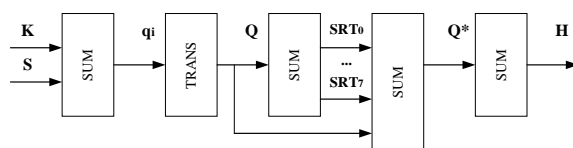

Рис. 2 – Схема реалізації функції ущільнення

Для реалізації запропонованого методу необхідно виконати таку кількість операцій. Вважаємо, що L - довжина вхідного повідомлення. Для формування масивів $\mathbf{K}$ та $\mathbf{S}$ потрібно виконати L зчитувань, L додавань та L записів.

Обчислення хеш-значення H вимагає виконання 256 зчитувань, додавань та записів для формування масиву Q . Для формування значень сум $str_0 - str_7$ потрібно 256 зчитувань і додавань та 8 записів. Формування масиву Q^* вимагає виконання 264 зчитувань, 256 додавань та 32 записи. Тобто, всього 2608 операцій.

Загальна кількість операцій дорівнює $3L+2608$. І чим більша довжина повідомлення, тим ближче до 3 оцінка кількості операцій потрібних для обробки 1 байта.

Для порівняння метод хешування BLAKE вимагає близько 65 операцій на обробку 1 байта.

Для апаратної реалізації запропонованого методу хешування потрібно 3 восьмирозрядних лічильники, 2 восьмирозрядних суматори та 2 оперативних запам'ятовувальних пристрої обсягом 256 байт кожен.

ВИСНОВКИ

Запропонований метод хешування не передбачає ітеративної процедури обчислення хеш-значення і, як наслідок, до нього не можуть бути застосовані відомі атаки на ітеративні хеш-функції.

Використання характеристичних ознак вхідних даних та їх побайтна обробка значно прискорюють процес обчислення хеш-значення, а також зменшують апаратні витрати на реалізацію такого методу.

ЛІТЕРАТУРА REFERENCES

- [1] Лужецький В. А. Новый підхід до побудови криптографічних хеш-функцій / В. А. Лужецький, Д. В. Кисюк // «Інформаційні технології та комп'ютерна інженерія»; матеріали статей п'ятої міжнародної науково-практичної конференції, м. Івано-Франківськ, 27-29 травня 2015 року. – Івано-Франківськ: Супрун В. П., 2015 р. – с. 206-208..
- [2] Лужецький В. А. Узагальнений метод хешування байтової форми представлення інформації / В. А. Лужецький, Д. В. Кисюк // IV міжнародна науково-практична конференція «Інформаційні технології та комп'ютерна інженерія». – Вінниця: ВНТУ, 2014., -275с.
- [3] Aumasson J. P. SHA-3 proposal BLAKE / Henzen L., Meier W., Phan R. - 2010.
- [4] Bos J. W. Performance analysis of the SHA-3 candidates on exotic multi-core architectures / J. W. Bos, D. Stefan. - 2010.
- [5] Neves S. ChaCha implementation. - 2009. – Режим доступу до статті: <http://eden.dei.uc.pt/sneves/chacha/chacha.html>.
- [6] Knezevic M. Fair and consistent hardware evaluation of fourteen round two SHA-3 candidates / M. Knezevic, K. Kobayashi, J. Ikegami, S. Matsuo, A. Satoh, U. Kocabas, J. Fan // April 2011